

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2016-0228

Klageren: XX
4000 Roskilde

Indklagede: Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S
CVRnummer: 21 26 38 34

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. grundet manglende rejsehjemmel.

Parternes krav: Klageren ønsker kontrolafgiften annulleret
Indklagede fastholder denne

Ankenævnets sammensætning: Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Asta Ostrowski
Torben Steenberg
Bjarne Lindberg Bak
Alice Stærdahl Andersen

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 2. maj 2017 truffet følgende

AFGØRELSE:

Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S er berettiget til at opretholde kravet om klagerens betaling af kontrolafgiften på 750 kr.

Klageren skal betale beløbet til Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S, som sender et girokort til klageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

- oOo -

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klageren, som har periodekort til rejse med tog til og fra arbejde Roskilde-København, rejste efter arbejde med metroen den 26. august 2016 fra Nørreport station og skulle videre til Bellacenteret st. Som rejsehjemmel medbragte hun sit periodekort gyldigt i zone 01, 02, 08, 32, 43, 54, 66 og 76. Ifølge klageren var hun klar over, at hun skulle stå af på DR Byen st., hvor zonen skifter fra zone 01 til 03 for at checke sit rejsekort ind, da hun ikke havde zone 03 på sit periodekort. Klageren glemte dog at stige af, hvorfor hun steg af på næste station, Sundby st., som også ligger i zone 03.

På perronen på Sundby st. var der kontrol af klagerens rejsehjemmel. Da klageren ikke havde foretaget et check ind af sit rejsekort, blev hun klokken 16:43 pålagt en kontrolafgift for manglende rejsehjemmel.

Klageren anmodede den 9. september 2016 om annullering af kontrolafgiften og anførte til støtte herfor, at hun netop var på vej til at foretage et check-ind, da der blev foretaget kontrol på perronen, og at hun igennem 30 år har været en trofast kunde, som altid har betalt sit periodekort mm.

Metro Service fastholdt den 19. september 2016 kontrolafgiften med henvisning til, at rejsekortet ikke er ment som et tilkøbsprodukt, men er en selvstændigt rejsehjemmel, at det derfor altid bedst kan betale sig at købe tillægszoner på billetautomater eller via mobilbilletter app'en som supplement til f.eks. periodekort, og at de ikke anbefaler at bruge Rejsekort som supplement til periodekort, da man ikke kan betale for blot en enkelt zone med Rejsekortet. Desuden kræver det, at man checker Rejsekortet ind **inden** man indtræder den zone, som man ikke har på sit periodekort. Det er derfor billigere og mere fordelagtigt at købe zone-tillægsbilletter eller benytte et mobilt klippekort som supplement til et periodekort

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE:

Klageren kunne ved kontrollen på Sundby st. den 26. august 2016 i zone 03 ikke forevise gyldige rejsehjemmel, da hendes periodekort kun var gyldigt i zone 01, 02, 08, 32, 43, 54, 66 og 76, og da hun ikke havde foretaget et check ind på sit rejsekort eller havde anden billet. Kontrolafgiften blev hermed pålagt med rette.

Ankenævnet bemærker, at ifølge rejsereglerne kan en kontrol af passagerer i metroen foretages under hele rejsen, ved udstigning og inden metroens område forlades. Det har derfor ikke betydning, at kontrollen blev foretaget på perronen, inden klageren nåede at checke ind, da hun fortsat var at betragte som passager.

Pligten til at betale kontrolafgift er ikke betinget af, om passageren bevidst har forsøgt at unddrage sig betaling for rejsen, og da dette er et område med mulighed for omgåelse af reglerne om at kunne forevise gyldig rejsehjemmel, er det ankenævnets opfattelse, at ikke har foreligget sådanne særlig omstændigheder, at klageren skal fritages for kontrolafgiften.

RETSGRUNDLAG:

Ifølge § 2, stk. 1, jf. § 3 nr. 3 i lovbekendtgørelse nr. 686 af 27. maj 2015 om lov om jernbaner, gælder loven også for metroen. Af § 14 stk. 1, fremgår jernbanevirksomhedernes adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel

(billetter og kort). Jf. § 14 stk. 4, fastsætter transportministeren nærmere regler om jernbanevirksomhedens adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr, jf. stk. 1.

I henhold til § 4 i bekendtgørelse nr.1132 om kontrolafgifter af 08. september 2010, fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne.

Trafikselskaberne i Hovedstadsområdet har vedtaget fælles rejseregler, hvori hjemmelen til udstedelse af kontrolafgift fremgår. Det anføres således bl.a., at passageren skal have gyldig rejsehjemmel til hele rejsen, og at denne skal kunne vises frem for kontrolpersonalet under hele rejsen, ved udstigning, i metroen indtil metroens område forlades, og i S-tog og lokalbanetog indtil perronen forlades.

Passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig billet eller kort, herunder korrekt ind-checket rejsekort, skal betale en kontrolafgift på 750 kr.

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

” Jeg skal efter arbejde fredag videre fra Nørreport til Bellacentret og se en udstilling. Jeg stiger på Metroen på Nørreport med mit periodekort - og vil så tjekke ind fra DR-Byen med mit rejsekort, men falder lidt hen og opdager, at jeg er kørt 1 stop for langt, så jeg stiger af på Sundby for at vil tjekke ind - men bliver bedt om at vise billet ude på perronen.”

Indklagede anfører følgende:

” Metroen kører, i lighed med de øvrige kollektive trafikmidler i Hovedstadsområdet, efter et selvbetjeningssystem, hvor det er passagerens eget ansvar selv at sikre sig, at rejsehjemmel er gyldig og gælder til hele rejsen samt ved billetkontrol at kunne fremvise den gyldige rejsehjemmel på forlangende.

I tilfælde, hvor der ikke på forlangende kan forevises gyldig rejsehjemmel, må det accepteres, at skulle betale en kontrolafgift, der for en voksen udgør kr. 750,-. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjeningssystem, der gælder for rejser med kollektiv transport i Hovedstadsområdet. Ovenstående fremgår også af De fælles Rejseregler, som er tilgængelige på www.m.dk, samt af informationstavlerne som er opsat på alle stationer.

I den konkrete sag bliver klager billetteret den 26. august 2016 kl. 16:43 på strækningen Sundby station (zone 03) – Bella Center station (zone 03). Klager fremviste et periodekort gyldigt i zone 01, 02, 08, 32, 43, 54, 66 og 76 . Da klager ikke var i besiddelse af gyldig rejsehjemmel til zone 03 blev der udskrevet en kontrolafgift efter gældende regler.

I De fælles Rejseregler kan man læse følgende:

2.3 Generelle principper

Kunden skal ved modtagelsen af rejsehjemmel sikre sig, at det udleverede svarer til det ønskede.

Kunden skal have gyldig rejsehjemmel til hele rejsen. Det er kundens ansvar at sikre sig dette. Dette gælder også ved rejser med bus. Chaufføren udfører ikke systematisk billetkontrol, men kan give vejledning på kundens forespørgsel.

Rejsehjemmel giver ikke adgang til en bestemt afgang, medmindre dette fremgår af billetten, og der garanteres ikke en siddeplads. For visse tog kan DSB opkræve særlige tillæg. Dette vil fremgå af køreplanen for det pågældende tog.

Hvis rejsehjemlens tidsgyldighed udløber under rejsen, gælder den ikke længere end til førstkommande endestation. For rejsekort gælder dog særlige regler.

2.3.1 Særligt om billetter og kort

Det er kundens ansvar, at billetten eller kortet er korrekt stemplet eller udfyldt og gælder for hele rejsen. Billetter og kort, der skal stemples, skal stemples inden kunden stiger ind i tog eller metro. I bussen stemples ved indgangen eller påtegnes hos buschaufføren i takstområde Vest og Syd. I takstområde Hovedstad henvises kunder til at stemple på stationen, hvis der ikke er fungerende klippekortautomat i bussen. Hos Lokaltog Region H kan der købes billet eller stemples ved indgangen. Dette skal ske umiddelbart efter påstigning, og inden kunden finder en siddeplads i toget.

Billetter er gyldige i den periode og på den strækning samt det omstigningsområde eller det antal zoner, som er påtrykt billetten.

Klippekort er gyldige i den periode, og på den strækning samt det omstigningsområde eller det antal zoner, som antallet af afstemplinger giver ret til.

Billetter og klippekort skal være gyldige til den fjerneste (dyreste) zone, som rejsen går igennem.

Periodekort er gyldige i den periode, der er påtrykt. Periodekortet skal være gyldigt til alle zoner, der rejses igennem.

Billetter og kort, der lyder på navn, må ikke overdrages til en anden person. Kunden skal stige på, inden billetten eller kortet udløber. Billetten eller kortet kan dog anvendes, hvis den var gyldig på det tidspunkt, hvor transportmidlet ifølge køreplanen skulle køre fra stoppestedet eller stationen. Hvis transportmidlet ikke kører efter en køreplan, men i intervaller, skal billetten eller kortet være gyldig fra det tidspunkt, hvor kunden står på bussen eller toget. Transportmidlet skal forlades ved førstkommande endestation.

2.3.2 Særligt om rejsekort

Rejsekort, udstedt af Rejsekort A/S, kan benyttes som rejsehjemmel. Rejsekort skal være checket ind, inden rejsens start. Rejsekort skal også checkes ind hver gang der stiges ind i en bus, et tog eller i metro, og checkes ud ved rejsens afslutning. Det er kundens ansvar, at rejsekort er korrekt indstillet til den/de kunder, der rejser på kortet.

For rejser med rejsekort gælder reglerne i rejsekort kortbestemmelser og rejsekort rejseregler, jf. www.rejsekort.dk.

Klager har forklaret, at det var hendes hensigt, at stige af på DR Byen og checke sit rejsekort ind, men at det var en ubevidst fejl, at hun ikke stod af toget i zone 01.

I vores sagsbehandling forholder vi os ikke til, hvorvidt den manglende rejsehjemmel skyldes en bevidst eller ubevidst handling. Vi forholder os udelukkende til fakta, og fakta i den konkrete sag er, at klager ikke kunne fremvise gyldig rejsehjemmel da hun blev billetteret. Uagtet vi godt kan forstå klagers frustration, er der i forhold til krav om at kunne fremvise en gyldig billet, ikke forskel i behandlingen af kunder med mange rejser i forhold til kunder med få rejser.

På rejsekorts hjemmeside, på dette link

<http://www.rejsekort.dk/soeg.aspx?query=till%C3%A6gsbillet&page=1> kan man bl.a. læse:

► **Kan jeg bruge rejsekort som supplement til pendler- og periodekort ...**

Det anbefales at supplere pendler- eller periodekort med eksempelvis sms billetter, mobilklippekort eller tillægsbilletter købt i billetautomaten, på salgsstedet

Når det ikke anbefales, at bruge rejsekortet som tillægskøb til fx et periodekort skyldes det blandt andet, at det fordrer, at passageren husker at stige af undervejs for at checke rejsekortet korrekt ind inden rejsen fortsættes. Hvis man alligevel vælger at bruge rejsekortet som supplement til fx et periodekort, kræver det dog, at man stiger af rettidigt og checker ind. I modsat rejses man uden gyldig rejsehjemmel og må acceptere, at skulle betale en kontrolafgift.”

Klageren har svaret at:

”Jeg ønsker at fastholde min anke over afgift af den 26/8 2016

Da mit periodekort jo endnu ikke kan integreres i mit rejsekort, har jeg ofte måtte stemple med ind rejsekortet i den grænsezone hvortil mit daglige periodekort er gyldigt. På strækningen med M1 fra Nørreport St som er afrejsested og til Bella Center, er mit kort gyldig til DR Byen. Her glemmer jeg dog at få checket ind og ved næste station Sundby, farer jeg ud for at få checket ind, men bliver inden jeg når check-in stander, stoppet af en kontrollør på selve perronen, som med det samme udsteder kontrolafgiften.

Såfremt jeg var blevet taget i selve toget, kunne jeg have accepteret afgørelsen. Havde standen stået nærmere min udgang, havde dette næppe medført nogen sag, da jeg faktisk med rejsekortet i hånden løber forbi kontrolløren ude på perronen.

Paradoksalt nok må jeg efterfølgende se at omkostningen 15,- er den samme, om jeg havde checket ind på Nørreport i stedet, som er afrejsestedet.

Jeg føler at have udvist rettidigt omhu og har været en fast kunde gennem rigtig mange år, så håber jeg på lidt kundeforståelse. ”

Afslutningsvist har indklagede svaret at:

”Som vi allerede har forklaret i mailsvar til klager den 19. september 2016 og i vor besvarelse på nærværende ankenævns sag har det aldrig været hensigten, at rejsekort skulle anvendes som tillægskøb til fx et periodekort. Se vort tidligere svar, hvor vi også har inkluderet materiale fra rejsekorts hjemmeside om det konkrete emne.

Klager forklarer i sin seneste henvendelse, at hun ikke vil acceptere kontrolafgiften da hun jo steg af toget i zone 03 med den hensigt, at checke sit rejsekort ind, og at hvis kortlæseren havde stået nærmere udgangen ville hun næppe have fået en afgift.

Ingen af de udsagn klager nævner har sin korrekthed. Uanset om klager havde fået sin kontrolafgift inde i toget efter det havde forladt zone 01 hvortil hendes periodekort var gyldigt, eller, som tilfældet var, først da hun forlader toget i zone 03, så er der ingen tvivl om, at kontrolafgiften er pålagt med rette. Hvis man, som klager, har rejsehjemmel til zone 01 men ikke zone 03, og befinder sig i et tog som forlader zone 01 og fortsætter ind i zone 03 har man ikke længere gyldig rejsehjemmel i det øjeblik toget lukker dørene og fortsætter sin færd. Først at forlade toget for at anskaffe sig gyldig rejsehjemmel efter, at man er kørt ind i en zone man ikke har billet til kan ikke accepteres.

At klagers pris for rejsen ville have været den samme uanset om hun havde checket sit kort ind ved rejsens start på Nørreport station mener vi ikke har relevans for sagen, som udelukkende drejer sig om, at klager ikke havde gyldig rejsehjemmel til zone 03 hvor hun steg af toget.

Vi er naturligvis glade for, at klager har været fast kunde i mange år, men som nævnt i tidligere svar er kravet om gyldig rejsehjemmel ens for alle passagerer, og der gøres ikke forskel i behandlingen uanset antal rejser. ”

På ankenævnets vegne

Tine Vuust
Nævningsformand